

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

1 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Kauniainen Kv & Kh
Grankulla Stf & Sts

Saap. 30 -12- 2024
Anl.

DNo 654/12.07.02.00/2024

Pilke päiväkodit Oy

Toiminnasta vastaava vastuuhenkilö

Päätös henkilöstömitoituksen ja omavalvonnän toteutumisesta Pilke päiväkodeissa

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja Pilke toimii Suomessa yli 50 kunnassa ja varhaiskasvatusta järjestetään kaikkien aluehallintovirastojen alueella. Jokaisen aluehallintovirastojen alueella oli keväällä 2024 auki Pilke päiväkoteja koskevia valvontoja. Valvontojen ja kante-
luiden aiheet koskivat henkilöstömitoitusta, suhdelukuja, kelpoisuuksia, lapsen kohtelua, tuen järjestämistä, lasten vasujen kirjaamista, varhais-
kasvatusympäristöä, henkilökunnan ilmoitusvelvollisuutta ja varhais-
kasvatuksen laatua.

Kunnat ja aluehallintovirastot ovat tehneet yhdessä ja erikseen Pilke päiväkotien valvontaa varhaiskasvatuksen toimintakauden 2023–2024 aikana kaikkien aluehallintovirastojen alueilla.

Valvira otti omasta aloitteestaan selvitettäväksi 28.2.2024 Pilke päivä-
kotien henkilöstömitoituksen ja ryhmän enimmäiskoon sekä omaval-
vontasuunnitelmien laatimisen.

Ratkaisu

Selvitysten perusteella Valvira kiinnittää Pilke päiväkotien toimin-
nasta vastaavan vastuuhenkilön huomiota henkilöstömitoituksen
ja ryhmäkokojen varhaiskasvatuslain mukaiseen noudattamiseen
sekä omavalvontasuunnitelmien Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja
valvontaviraston antaman määräyksen mukaiseen laatimiseen.

Pilke päiväkodeissa Pajupilli, Tähtimetsä, Jukola, Kipinä, ICEC
Kauniainen ja Marakassi päiväkodeissa oli tarkastelujaksolla saa-
tujen selvitysten mukaan useita ylityksiä henkilöstömitoituksessa
ja/tai ryhmäkoossa. Näin ollen Valvira jatkaa näiden päiväkotien
osalta valvontaa.

Asia ei anna aiheutta Valviran enempiin valtakunnallisiin toimenpi-
teisiin.

Saadut selvitykset

Asian ratkaisu perustuu seuraavaan selvitykseen:

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

2 (16)

Dnro V/8939/2024

20.12.2024

- Pilke päiväkotien (182) 31.3.2024 antamat päiväkotikohtaiset selvitykset henkilöstömitoituksesta ja ryhmän enimmäiskoosta tarkastelujaksolla 22.1.-11.2.2024
- Pilke päiväkotien (55) 31.5.2024 toimittamat omaavaltontasuunnitelmat
- Pilke päiväkotien (28) 21.6.2024 antamat lisäselvityspyynnot koskien henkilöstömitoitusta ja ryhmän enimmäiskokoa.
- Pilke päiväkotien (10 päiväkotia) antamat lisäselvityspyynnot koskien henkilöstömitoitusta ja ryhmän enimmäiskokoa tarkastelujaksolta 19.8.-8.9.2024
- Pilke päiväkodin toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön antama selitys 31.10.2024

1. Henkilöstömitoitus ja ryhmän enimmäiskoko

Valvira pyysi kirjallisen selvityspyynnön 182 Pilke-päiväkodeilta päiväkotien henkilöstömitoituksesta ja lapsiryhmistä. Päiväkodin johtajien tuli antaa selvityspyynnön mukaiset tiedot kolmen kalenteriviikon ajalta Valviran päättämän ajankohtana. Valinnassa huomioitiin, että tarkasteluajankohtana ei ole koulun lukujärjestyksen mukaista loma-aikaa. Tiedot tuli antaa 21 päivältä, jolloin saatiin selville myös mahdollinen vuorohoidon järjestäminen. Selvityspyynnön liitteenä lähetettiin Pilkeen päiväkoteihin valvontalomake täyttöohjeineen. Päiväkodin tuli ilmoittaa valvontalomakkeella toteutuneet tiedot päiväkodin ja lapsiryhmien lasten ja työntekijöiden määrästä. Valvontalomakkeella tuli antaa tiedot myös esiopetuksesta ja esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta, jos se on ollut varhaiskasvatuksen järjestämää toimintaa.

Selvityspyyntö ja valvontalomake täyttöohjeineen lähetettiin Pilke päiväkoteihin Valviran päättämän tarkasteluajankohdan jälkeen, jolloin päiväkodeilla ei ollut etukäteen tiedossa valvonta-ajankohtaa.

Jos päiväkodin tai lapsiryhmän lasten määrä tai suhdeluku oli ylittynyt säädösten mukaisesta ryhmän enimmäiskoosta tai suhdeluvusta, lomakkeella pyydettiin Pilke-päiväkotia antamaan selvitys ylityksen syystä.

Pilke päiväkodeissa oli tarkastelujaksolla 2656 toimintapäivää. Tarkastelujaksolle osui työtaisteluun liittyviä päiviä, jolloin osa päiväkodeista oli kiinni.

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

3 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Valviran saamien selvitysten mukaan henkilöstömitoitus on alittunut 4 % päiväkodin toimintapäivien määrästä. Päiväkotien henkilöstömitoitus oli tarkastelujaksolla varhaiskasvatuslain mukainen 96 % toimintapäivistä. Ylityksiä oli tarkastelujaksolla 57 päiväkodissa. Suhdelukujen ylitys oli 7,01–8,6 välillä. Tarkastelujaksolla 125 päiväkodissa henkilöstömitoitus oli jokaisena päivänä varhaiskasvatuslain mukainen.

Tarkastelujaksolla tapahtuneet ylitykset olivat pääsääntöisesti yksittäisiä päiviä yksittäisissä päiväkodeissa. Ylityksiä perusteltiin henkilökunnan äkillisellä sairastumisella sekä muilla yllättävillä poissaoloilla sekä sijaispulalla. Perusteluissa mainittiin, että sijaisia ei ole tarpeeksi ja henkilöstön poissaolot tulevat yllättäen. Perusteluissa todettiin myös, että päiväkodin avustavissa tehtävissä toimivia henkilöitä käytetään tarvittaessa sijaisina ryhmissä.

Valvonnan kohteena olleissa päiväkodeissa on ollut 722 lapsiryhmää. Toimintapäiviä lapsiryhmissä on ollut yhteensä 10 605. Valviran saamien selvitysten mukaan ryhmän enimmäiskoko on ylittynyt 71 toimintapäivänä, ollen noin 1 % toimintapäivien määrästä. Ryhmäkoon ylityksiä oli tarkastelujaksolla 19 päiväkodissa. Yksittäisiä ryhmäkokojen ylityksiä perusteltiin äkillisillä muutoksilla lasten varhaiskasvatusajassa. Perusteluissa kerrottiin, että lapsia siirretään tarvittaessa toisiin ryhmiin ja näin turvataan, ettei ryhmäkoot ylity.

Valvira pyysi tietoja kahteen taulukkoon. Henkilöstömitoitusta tarkastessa Pilkkeen toimittamissa tiedoissa oli runsaasti ristiriitoja ja taulukot oli täytetty huolimattomasti. Toisessa taulukossa kysyttiin tietoja päiväkodin tasolla ja toisessa taulukossa pyydettiin tietoja päiväkodin ryhmätasolla. Annettujen tietojen epätarkkuuden takia, Valvira vertasi kaikkien päiväkotien osalta taulukot toisiinsa ja tarkastuksen yhteydessä havaittiin ylityksiä, joita ei ollut huomioitu päiväkotia koskevassa taulukossa. Valviran pyytämät varhaiskasvatuslain 42 § mukaiset tarpeelliset tiedot ja selvitykset valvontaa varten olivat ristiriidassa keskenään henkilöstömitoituksen osalta noin 130 päiväkodin toimittamissa tiedoissa.

Valvira pyysi valvontaa varten tietoja uudestaan niiltä päiväkodeilta (28), joiden toimittamissa tiedoissa ilmeni, että henkilöstömitoitus tai ryhmäkoko ei toteudu lakisääteisellä tavalla ja annetuissa tiedoissa oli ristiriitoja, jotka ryhmätietojen perusteella aiheutti ylityksiä koko päiväkodin henkilöstömitoitukseen.

Valvira pyysi lisäksi henkilöstömitoitusta ja ryhmän enimmäiskokoa koskevat tiedot tarkastelujaksolta 19.8.-8.9.2024 niistä päiväkodeista

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

(10 päiväkotia), joissa oli tammikuun tarkastelujaksolla ilmennyt ylityksiä henkilöstömitoituksessa eikä kyseisiin päiväkoteihin oltu tehty kuntien tekemiä valvontatoimia. Päiväkodeista saatujen selvitysten mukaan ylityksiä oli tarkastelujaksolla 19.8.-8.9.2024 kahdessa (2) päiväkodissa yhteensä kahtena (2) päivänä.

Pajupilli, Tähtimetsä, Jukola, Kipinä, ICEC Kauniainen ja Marakassi päiväkodeissa tarkastelujaksolla oli saatujen selvitysten mukaan useita ylityksiä henkilöstömitoituksessa ja/tai ryhmäkoossa. Lakisääteisen henkilömitoituksen tai ryhmän enimmäiskoon ylityspäiviä oli näissä päiväkodeissa tarkastelujaksolla viisi tai enemmän (5<).

Pilke päiväkotien toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön selityksessä todettiin henkilöstömitoituksen ja ryhmäkoon osalta, että Pilke päiväkodit on valmistautunut poikkeuksellisiin henkilöstötilanteisiin rekrytoimalla sijaisia yhtiön sisäiseen sijaispooliin. Selityksessä kerrottiin, että Pilke on tehnyt suunnitelman sellaisten tilanteiden varalle, jolloin useampi päiväkodin henkilöstöstä on pois tai sairastuu yhtä aikaa. Suunnitelmat poikkeustilanteiden varalle on kaikkien päiväkotien johtajien tiedossa.

Selityksessä todettiin lisäksi, että jos henkilöstöstä joku äkillisesti sairastuu eikä sijaista ole onnistuttu saamaan, tarkastellaan tällöin koko yksikön henkilöstön ja lasten välistä suhdelukua. Näissä tilanteissa aina ensisijaisesti lapsille tutut aikuiset siirtyvät ryhmien välillä. Lasten siirtämistä ryhmästä toiseen perusteltiin pedagogisen toiminnan näkökulmasta.

2. Omavalvontasuunnitelmat

Valvira pyysi Pilke päiväkoteja toimittamaan omavalvontasuunnitelmat niistä päiväkodeista, joissa henkilöstömitoituksen ja ryhmän enimmäiskoon osalta oli ilmennyt ylityksiä. Omavalvontasuunnitelmat pyydettiin, jos henkilöstömitoituksen ylityspäiviä tarkastelujaksolla oli enemmän kuin yksi tai jos ryhmäkoon ylityspäiviä enemmän kuin yksi. Lisäksi suunnitelma pyydettiin, jos päiväkodista oli valvonnan aikana tullut epäkohtailmoituksia aluehallintovirastoon tai Valviraan.

Omavalvontasuunnitelmia pyydettiin yhteensä 55 päiväkodista. Omavalvontasuunnitelmien lisäksi päiväkotien tuli ilmoittaa, missä omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä. Omavalvontasuunnitelmista tarkastettiin henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden kuvaus sekä tuen

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

5 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

järjestämisen kuvaus. Lisäksi tarkastettiin, että tiedot on riittävällä tarkkuudella omavalvonnasta annetun määräyksen mukaisesti kirjattu.

Saatujen selvitysten mukaan omavalvontasuunnitelmista (33 päiväkotia) puuttui hyvinvointialueen tiedot.

Omavalvontasuunnitelmista (33 päiväkotia) puuttui vastuuhenkilön sijaisen tiedot.

Toimitetuissa omavalvontasuunnitelmissa oli yksittäisiä puutteita ja huolimattomuutta tietojen täyttämässä. Useissa pohjissa näkyi Pilkkeen laatujohtajan antamat ohjauskommentit osana tekstiä samantyyppisissä kaikissa päiväkodeissa.

Omavalvontasuunnitelmissa oli tuen prosessikuvaukset laadittu puutteellisesti. Muutamissa Pilke-päiväkotien toimittamassa suunnitelmissa oli linkki kunnan sivuille tai yleinen yksilöimätön toteamus, että tukea järjestetään.

Henkilökunnan ilmoitusmenettelyn kuvauksessa kaikissa tarkastetuissa omavalvontasuunnitelmissa oli sama teksti ja yhdestä suunnitelmasta teksti puuttui kokonaan.

Toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön Valviralle toimittamassa selityksessä todettiin, että puutteellisia omavalvontasuunnitelmia oli Valviran lähettämän kuulemispyynnön jälkeen lähdetty välittömästi täydentämään. Osa puutteista johtui mallilomakkeen virheellisestä tulkinnasta. Pilke päiväkodit ovat selityksen mukaan täydentäneet valvonnan aikana kaikkien päiväkotien omavalvontasuunnitelmien hyvinvointialuetta ja vastuuhenkilön sijaista koskevat tiedot ja kaikki omavalvontasuunnitelmat on näiden korjattujen tietojen osalta tarkastettu.

Selityksen mukaan tuen osuutta koskevat puutteellisuudet on pyydetty välittömästi kaikkien päiväkotien osalta täydentämään. Selityksessä todettiin, että tarvittaessa päiväkodinjohtajat voivat konsultoida ja saada apua lapsen tukeen liittyvissä asioissa Pilkkeen erityispedagogiikan asiantuntijalta.

Selityksessä on todettu, että Pilke päiväkodit pyrkivät jatkossa kiinnittämään entistä tarkemmin huomiota omavalvontasuunnitelmien sisällön oikeellisuuteen ja kouluttamaan päiväkodin johtajat omavalvontasuunnitelman laatimiseksi.

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

3. Ratkaisun perustelut

3.1 Sovellettavat säännökset

Katso erillinen liite.

4. Asian arviointi

4.1 Henkilöstömitoitus ja ryhmän enimmäiskoko

Varhaiskasvatuslain 25 §:n mukaan yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä varhaiskasvatuslain 6 luvussa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan.

Varhaiskasvatuslain 35 §:ssä säädetään päiväkodin henkilöstömitoituksesta. Päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrään, heidän ikäänsä ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on tässä laissa säädetty varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus. Mitoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa.

Valvira katsoo, että saatujen selvitysten perusteella Pilke päiväkodeissa henkilöstömitoitus toteutuu pääsääntöisesti varhaiskasvatuslain määräämällä tavalla.

Tarkastelujaksolla olleita ylityksiä perusteltiin kuitenkin päiväkodin johtajien antamissa selvityksissä äkillisillä henkilöstön sairastumisilla sekä sijaisten vähyydellä. Valvira korostaa, että varhaiskasvatuslain 36 § mukaan päiväkodin henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.

Valvira pitää hyvänä, että Pilke päiväkodeissa on sijaisten palkkaamiseen kehitetty erilaisia sijaishallintaan liittyviä toimintatapoja ja perehdyttämistä on kehitetty.

Valvira kiinnittää Pilke päiväkotien toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön huomioita siihen, että palvelujen järjestäjän tulee palkata riittävä määrä kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä varhaiskasvatuslain 26–28 § mukaisesti ja huolehtia sijaisten riittävästä resurssoinnista. Valvira korostaa, että avustajia ei lueta varhaiskasvatuslain 35 §

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

7 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

tarkoitettuun päiväkodin mitoitukseen. Varhaiskasvatuslain 33 § mukaan, jos varhaiskasvatuksessa toimivan henkilöstön tehtävään ei saada henkilöä, jolla on säädetty kelpoisuus, tehtävään voidaan ottaa enintään vuoden ajaksi kerrallaan henkilö, jolla suoritettujen opintojen perusteella on riittävät edellytykset ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän hoitamiseen.

Ryhmäkoon osalta Valvira kiinnittää Pilke päiväkotien toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön huomioita ryhmien muodostamiseen. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee huolehtia, että päiväkodin kaikissa lapsiryhmissä työskentelee riittävästi työntekijöitä.

Valviran saamien ryhmäkokojen ylityksiä koskevissa perusteluissa tuli ilmi, että Pilkkeen päiväkodeissa siirretään lapsia toisiin ryhmiin, jos ryhmäkoko uhkaa ylittyä. Valvira korostaa, että lasten siirtely ryhmistä toiseen ei ole varhaiskasvatuslain 4 § mukaista. Varhaiskasvatuslain 34 § mukaan varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetty tavoitteet voidaan saavuttaa. Varhaiskasvatuslain 3 § mukaisesti varhaiskasvatuksen tavoitteena on turvata mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä. Tavoite ei toteudu, mikäli lapsia siirrellään suunnitelmallisesti tai äkillisesti ryhmästä toiseen. Ryhmät tulee muodostaa niin, että jokaisessa ryhmässä on riittävästi kasvatusvastuullista henkilökuntaa suhteessa lapsimäärään.

Valvira kiinnittää Pilke päiväkotien toiminnasta vastaavan vastuuhenkilön huomiota henkilöstömitoituksen ja ryhmäkokojen varhaiskasvatuslain mukaiseen noudattamiseen.

Pajupilli, Tähtimetsä, Jukola, Kipinä, ICEC Kauniainen ja Marakassi päiväkotien osalta Valvira jatkaa valvontaa ja tulee pyytämään selvitykset niistä toimenpiteistä, joilla päiväkotit korjaa päiväkodin henkilöstömitoituksen ja/tai ryhmäkoon varhaiskasvatuslain mukaiseksi. Varhaiskasvatuslain 36 § mukaan päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvatuspäivät ovat jatkuvasti vähäisemmät kuin toimintapäivät.

Valvira katsoo, että henkilöstömitoituksen ja ryhmän enimmäiskoon osalta ei ole aihetta enempään valvontatoimenpiteisiin valtakunnallisesti Pilke päiväkotien osalta.

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

4.2 Omavalvontasuunnitelmat

Kirjallisen omavalvontasuunnitelman laatiminen on yksityisille varhaiskasvatuksen palveluntuottajille lakisääteinen velvollisuus. Omavalvonnalla varmistetaan, että kaikki työntekijät toimivat yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan sekä varhaiskasvatuksen asiakasturvallisuuden että laadun varmistamiseksi ja parantamiseksi suunnitellut menettelytavat ja siinä käytettävät asiakirjat.

Valvira pitää asianmukaisena, että Pilke-päiväkotien omavalvontasuunnitelmat oli laadittu Valviran mallipohjaan ja näin pyritty varmistamaan, että kaikki omavalvontamääräykseen kirjatut asiat on huomioitu. Valvira pitää hyvänä, että Pilke on kääntänyt omavalvontasuunnitelman myös englanniksi.

Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Laissa ei ole tarkempia määräyksiä siitä, miten käytännössä julkinen nähtävänä pitäminen on toteutettava. Vähimmäisvaatimus on, että omavalvontasuunnitelma on toimipaikassa esillä siten, että asiakasperheet ja muut asiasta kiinnostuneet voivat perehtyä suunnitelmaan ilman, että heidän pitää sitä erikseen pyytää.

Pilke-päiväkotien omavalvontasuunnitelmat ilmoitettiin olevan julkisesti nähtävillä esimerkiksi Daisy-sovelluksessa, henkilökunnan kahvihuoneessa sekä päiväkodin eteisessä ilmoitustaululla. Valvira katsoo, että omavalvontasuunnitelmat ovat Pilke päiväkodeissa riittävällä tavalla julkisesti nähtävillä.

Omavalvontasuunnitelman toteutumista on seurattava. Omavalvontasuunnitelma on päivittyvä asiakirja ja se on pidettävä ajan tasalla. Pilke päiväkotien toimittamat omavalvontasuunnitelmat oli Valviran saamien selvitysten perusteella päivitetty asianmukaisesti.

Omavalvontasuunnitelmaan on kuvattava lapsen tuen järjestäminen. Omavalvontasuunnitelmaan on kuvattava se, miten varmistetaan, että varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi saa hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Lapselle tarkoitettu tuesta on tehtävä hallintopäätös. Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan järjestämä varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

ValviraSosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto**Päätös**

9 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Tuen järjestäminen tulee kuvata omavalvontasuunnitelmaan päiväkotikohtaisesti. Valvira katsoo, että Pilke päiväkotien toimittamisessa omavalvontasuunnitelmissa tuen järjestämisen kuvaukset oli laadittu puutteellisesti. Toiminnasta vastaava vastuuhenkilön toimittamassa selityksessä todettiin, että Pilke on ryhtynyt välittömästi toimiin tuen kuvausten tarkentamisessa kaikissa Pilkkeen päiväkodeissa. Selityksessä todettiin, että käytänteet vaihtelevat kunnittain. Valvira korostaa, että omavalvontasuunnitelma on toimipaikkakohtainen ja tuen järjestämien tulee kuvata toimipaikkakohtaisesti riittävällä tarkkuudella.

Omavalvontasuunnitelmaan tulee kirjata päiväkodin sijaintikunnan hyvinvointialue. Hyvinvointialueen tiedot tulee kirjata omavalvontasuunnitelmaan siksi, että hyvinvointialueella työskentelevät sosiaaliasiavaat neuvovat tarvittaessa avustavat asiakkaita ja huoltajia varhaiskasvatuslain 54 §:ssä tarkoitetun muistutuksen tekemisessä.

Päiväkodin toiminnasta vastaa päiväkodin johtaja. Jokaisessa päiväkodissa on toiminnasta vastaava johtaja, jonka nimi ja yhteystiedot tulee kirjata omavalvontasuunnitelmaan. Lisäksi omavalvontasuunnitelmaan tulee kirjata myös toiminnasta vastaavan johtajan sijaisen tiedot.

Omavalvontasuunnitelmista tarkastettiin henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden kuvauksen kirjauksia. Kaikissa tarkastetuissa omavalvontasuunnitelmissa oli sama teksti ja yhdestä teksti puuttui kokonaan. Mikäli Pilke käyttää tismalleen samaa toimintamallia kaikissa päiväkodeissa Suomessa, on päiväkotien pystyttävä varmistamaan, että yhteinen Pilkkeen käytäntö varmasti toimii jokaisessa päiväkodissa kuvatulla tavalla. Jokaisessa päiväkodissa henkilökunnan on oltava tietoinen henkilökunnan ilmoitusmenettelyn toimintatavoista. Kuvaukset tulisi henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden osalta kuvata toimipaikkakohtaisesti.

Toiminnasta vastaava vastuuhenkilön Valviralle antamassa selityksessä todettiin, että Pilke päivittää yritystasolla omavalvontasuunnitelmapohjaa vähintään kerran vuodessa tai useammin. Valvira pitää hyvänä, että omavalvontasuunnitelman pohjaa päivitetään yritystasolla mutta Valvira korostaa, että omavalvontasuunnitelman tulee olla kaikilta osin toimipaikkakohtainen. Omavalvontasuunnitelma on laadittava toimipaikan johdon ja henkilökunnan yhteistyönä. Sen valmistelussa on kuultava lapsia ja heidän huoltajiaan. Omavalvontasuunnitelma on laadittava valmiiksi henkilöstön kanssa yhteistyönä kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

10 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Valvira kiinnittää Pilke päiväkotien toiminnasta vastaavan henkilön huomiota omavalvontasuunnitelmien laatimiseen.

5. Johtopäätökset

Annettujen selvitysten perusteella Pilke päiväkodeissa henkilöstömitoitutus ja ryhmäkoot toteutuvat pääasiassa varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla. Tulokset eivät kerro sitä, miten lapsiryhmissä suhdeluku toteutuu päivän jokaisena hetkenä. Poikkeamat henkilöstömitoituksessa olivat pääsääntöisesti henkilöstön poissaoloista johtuvia. Valvira korostaa, että henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole sallittua henkilöstön poissaolojen takia.

Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Ryhmät tulee muodostaa siten, että lakia pystytään noudattamaan.

Pajupilli, Tähtimetsä, Jukola, Kipinä, ICEC Kauniainen ja Marakassi päiväkotien osalta Valvira jatkaa valvontaa ja tulee pyytämään päiväkodeilta selvitykset niistä toimenpiteistä, joilla päiväkotikorjaus päiväkodin henkilöstömitoituksen ja/tai ryhmäkoon varhaiskasvatuslain mukaiseksi.

Omavalvontasuunnitelmia ei ole laadittu kaikilta osin paikallisesti ja esimerkiksi henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuteen liittyvät käytänteet tulee kuvata toimipaikkakohtaisesti. Lisäksi tulee varmistaa, että jokaisessa päiväkodissa henkilökunnalla on tosiasiallinen tieto ilmoituksen tekemiseen liittyvistä käytänteistä. Omavalvontasuunnitelmiin tulee kuvata lapsen tuen järjestämisen käytänteet toimipaikkakohtaisesti.

Asian ratkaisussa sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018)
Varhaiskasvatuslaki (540/2018)
Määräys yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen toimipaikkakohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta (1/2023)

Muutoksenhaku

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

11 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Tähän päätökseen ei saa varhaiskasvatuslain (540/2018) 63 §:n perusteella hakea muutosta valittamalla.

Ratkaistu: 20.12.2024
Ratkaisija: Tolonen Kirsti
Virka-asema: Ryhmäpäällikkö, lääkintöneuvos
Esittelijät:
Sippola Hanna-Leena, Ylitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liite

Sovellettavat säännökset

Jakelu

Pilke-päiväkodit Oy

Tiedoksi

Aluehallintovirastot

Pilke-kunnat:

kunta@aura.fi
kirjaamo@espoo.fi
haapaveden.kaupunki@haapavesi.fi
helsinki.kirjaamo@hel.fi
kirjaamo@hyvinkaa.fi
kirjaamo@hameenkyro.fi
sivistysjahyvinto@hameenlinna.fi
iin.kunta@ii.fi
kirjaamo@iisalmi.fi
isokyro@isokyro.fi
kirjaamo@janakkala.fi
kirjaamo@joensuu.fi
kirjaamo@jkl.fi
kirjaamo@jarvenpaa.fi
kirjaamo@kaarina.fi
kajaani@kajaani.fi
kirjaamo@kangasala.fi
kirjaamo@kauniainen.fi
kirjaamo@kemijarvi.fi
kunta@keminmaa.fi

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

12 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

kerava@kerava.fi
kirjaamo@kirkkonummi.fi
kirjaamo@kiuruvesi.fi
kirjaamo@kouvola.fi
kirjaamo@kuopio.fi
kirjaamo@lahti.fi
kirjaamo@lappeenranta.fi
neuvonta@lapua.fi
kunta@lempaala.fi
kunta@liminka.fi
kirjaamo@lohja.fi
maskunkunta@masku.fi
kirjaamo@mikkeli.fi
palvelupiste@mantsala.fi
kirjaamo@nivala.fi
kirjaamo@nokiankaupunki.fi
kunta@nurmijarvi.fi
orimattilan.kaupunki@orimattila.fi
kirjaamo@kontiolahti.fi
kirjaamo@orivesi.fi
kirjaamo@ouka.fi
kirjaamo@pirkkala.fi
kirjaamo@pori.fi
kirjaamo@riihimaki.fi
kirjaamo@rovaniemi.fi
kirjaamo@saarijarvi.fi
kirjaamo@seinajoki.fi
kirjaamo@siilinjärvi.fi
kirjaamo@sotkamo.fi
kirjaamo@tampere.fi
kirjaamo@tornio.fi
turun.kaupunki@turku.fi
kirjaamo@tuusula.fi
kirjaamo@vaasa.fi
kirjaamo@vantaa.fi
varkauden.kaupunki@varkaus.fi
kunnanvirasto@vihti.fi
kirjaamo@ylivieska.fi

Lisätietojen antaminen

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

13 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Hanna-Leena Sippola, puh.
0295 209 350

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

LIITE 1 Sovellettavat säännökset

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 52 §:n mukaan Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 51 §:n mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) tehtävänä on ohjata ja valvoa varhaiskasvatusta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat tai, jos ne koskeva usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata.

Varhaiskasvatuslain 3 § Varhaiskasvatuksen tavoitteet: 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä.

Varhaiskasvatuslain 4 § mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 25 § mukaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä tässä luvussa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan. Kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja. Lisäksi varhaiskasvatuksessa voi olla lasten tarpeet ja varhaiskasvatuksen tavoitteet huomioiden myös muuta henkilöstöä. Lain 1 §:ssä tarkoitetulla päiväkodilla tulee olla toiminnasta vastaava johtaja.

Varhaiskasvatuslain 35 § mukaan päiväkodissa tulee kasvatusta, opetusta- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään, ikään ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus. Ase-
tuksessa säädetään tarkemmin päiväkodin henkilöstömitoituksesta.

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Avustajaa ei lueta varhaiskasvatuslain 35 § 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen.

Valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta (753/2018) mukaan, päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö enintään seitsemää enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasten kohden tai kolmeatoista enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaista kohden tulee olla vähintään yksi henkilö.

Varhaiskasvatuslain 33 § mukaan, jos varhaiskasvatuksessa toimivan 26–32 §:ssä säädetyn henkilöstön tehtävään ei saada henkilöä, jolla on säädetty kelpoisuus, tehtävään voidaan ottaa enintään vuoden ajaksi kerrallaan henkilö, jolla suoritettujen opintojen perusteella on riittävät edellytykset ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän hoitamiseen.

Varhaiskasvatuslain 35 § mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa 1 momentissa tarkoitettua henkilöä vastaava määrä lapsia.

Varhaiskasvatuslain 36 § mukaan Päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvatuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa enempää kuin suhdeluku edellyttää.

Varhaiskasvatuslain 36 § mukaan poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitetusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.

Varhaiskasvatuslain 34 § mukaan varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.

Varhaiskasvatuslain 48 § mukaan yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista.

Varhaiskasvatuslain 42 § mukaan valvontaviranomaisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada varhaiskasvatuksen järjestäjältä, tuottajalta ja toisiltaan tehtäviensä suorittamista varten tarvittavat tiedot ja selvitykset maksutta.

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Päätös

16 (16)

20.12.2024

Dnro V/8939/2024

Varhaiskasvatuslain 53 § Sosiaaliasiavastaavan toiminnan järjestämisestä varhaiskasvatuksen osalta säädetään potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetussa laissa (739/2023).

Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista 8 §: Sosiaaliasiavastaavan tehtävät.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto antama määräys:

Määräys yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen toimipaikkakohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta 1/2023.